

# НАЦРТ-ПОЛИТИКА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Целта на овој документ е да ги определи обврските и должностите на Универзитетот, како и на единиците во неговиот состав и на вработените вклучително наставниот, соработничкиот и административниот кадар на Универзитетот со цел спречување на корупција во академската заедница.

1. Универзитетот презема обврска за спроведување на политика на нула-толеранција кон корупцијата, се обврзува да постапува професионално и чесно, со интегритет и да имплементира систем на заштита од мито и корупција.

Универзитетот дејствува во согласност со законските прописи кои ги вклучуваат Кривичниот законик, Законот за спречување на судир на интереси, Законот за спречување на корупцијата, Законот за заштита на укажувачите, Законот за високото образование и подзаконските акти донесени врз основа на нив, како и другите позитивноправни прописи, а дејствува и согласно најдобрите деловни практики и највисоките професионални стандарди.

Универзитетот поттикнува анонимно пријавување на случаите на корупција.

Сите информации кои се однесуваат на пријавување на потенцијална корупција, ќе бидат проследени со посебно внимание и истите навремено и целосно ќе бидат доставени до надлежните државни органи.

Универзитетот не смее да има селективен пристап во поглед на пријавите за корупција, како и кон било кои пријави за било кое незаконито однесување.

2. Универзитетот е посветен кон примена на највисоките стандарди на отвореност, интегритет и одговорност. Својата дејност ја извршува одговорно и отчетно, врз основа на законите и Статутот на Универзитетот, како и Етичкиот кодекс на Универзитетот.

Лицата кои припаѓаат на наставниот, соработничкиот и административниот кадар на Универзитетот се очекува да дејствуваат во рамките на следните стандарди:

- не смеат да бараат финансиска или друга корист за Универзитетот или за себе лично преку дела на корупција и мито;
- не смеат да примаат финансиска или друга корист за Универзитетот или за себе лично која би значела корупција или мито;
- не смеат да бидат вклучени во било каков облик, во активност или дело кое што претставува кривично дело;
- имаат обврска да ги пријават сите сомнителни однесувања од член на наставниот или соработничкиот кадар или од страна на административните служби на Универзитетот;
- не смее да се служат со измама или друго несовесно или неморално однесување, и
- мора да работат во согласност со правилата и регулативата за подароци на Универзитетот.

Вработените на Универзитетот може да примаат подароци само доколку тоа не е спротивно со закон и само доколку преку нив трета страна нема намера да влијае врз донесување на одлука во нејзина корист или да биде во замена за одредена услуга или слично.

Подароци кои се условени со противвредност и/или противуслуга кон третата страна, односно повлекуваат обврска на вработен на Универзитетот да даде нешто во корист на трета страна, да вети нешто во корист на трета страна или да направи нешто во корист на трета страна што инаку не би смеел да го даде, вети или направи, не се дозволени.

3. Универзитетот има обврска да им обезбеди можности на студентите, вработените и други лица за заштитено внатрешно пријавување.

Заштитено пријавување е пријавување со кое се пренесува разумно сомневање или сознание дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.

Се забранува откривање или овозможување откривање на идентитет на укажувач, освен кога тоа се бара со судска одлука. Овластеното лице за прием на пријави од укажувачи е должно да ги заштити податоците за пријавувачот, односно податоците врз основа на кои може да се открие идентитетот на пријавувачот, освен ако пријавувачот се согласи на откривање, согласно Законот.

4. Универзитетот изработува и имплементира систем за детектирање и пријавување на корупција.

Универзитетот го развива овој систем во соработка со надворешни лица кои имаат посебни професионални и ревизорски квалификации.

Универзитетот презема повремени ревизии на системот кои ќе бидат спроведувани од надворешни лица.

5. Универзитетот соработува со медиумите со цел обезбедување на отвореност и транспарентност на својата работа.

Универзитетот назначува посебно лице кое е овластено за комуникација со медиумите во име на Универзитетот.

6. Универзитетот целосно ги применува механизмите за остварување на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер. Слободен пристап до информации од јавен карактер имаат сите правни и физички лица.

7. Универзитетот спроведува тренинзи за своите вработени со цел нивна обука за запознавање со механизмите за справување со корупција и запознавање со нивните обврски во таквите околности.

Целта на тренинзите е вработените на Универзитетот: да се запознаат со соодветните законски прописи, особено прописите од кривичното право и прописите за заштита на укажувачи; да може да ги идентификуваат знаците на корупција и мито; да може да преземат дејствија со цел да избегнат и спречат мито и корупција; да се запознаат со етичките правила за постапување на работното место.

Тренинзите ќе се реализираат најмалку еднаш годишно. Материјалите за тренинзите кои ќе бидат посебно подготвени, ќе бидат достапни на интернет страницата на Универзитетот.

8. Органот на управување на универзитетот треба да развие капацитети за рано препознавање на знаци на појави на мито и корупција (на пример: вработен често користи одмори и патува на скапи дестинации, вработен во краток период има стекнато поголем имот или други ствари со голема вредност, вработениот често останува сам на работа по работно време или за време на викенди, вработениот избегнува да одговори на прашања и даде објаснувања кога тоа го бара органот на управување на Универзитетот).

За одредени активности кои предизвикуваат поголем степен на ризик и кои имаат потенцијал за корупција, потребно е Универзитетот да развие посебни механизми на нивно следење и контрола вклучувајќи:

- Постапките за јавни набавки на стоки и услуги, како и поголеми градежни зафати, купување и отуѓување на недвижности;
- Вработување на нови лица;
- Пристап до компјутерска мрежа, менаџмент со податоци;
- Финансиски трансакции;
- Грантови и аплицирање на проекти;
- Интелектуална сопственост и доверливи информации;
- Прием на студенти;
- Услуги кои се нудат на трети лица; и
- Процес на менаџирање со надворешни лица.

9. Универзитетот презема активни мерки за вклучување на содржини поврзани со спречување на корупцијата во студиските и предметните програми.



U.S. Embassy Macedonia



УНИВЕРЗИТЕТ БЕЗ КОРУПЦИЈА



ИСИЕ  
ИНСТИТУТ ЗА СТРАТЕШКИ ИСТРАЖУВАЊА И ЕДУКАЦИЈА

[www.univerzitetbezkorupcija.mk](http://www.univerzitetbezkorupcija.mk)

Овој проект е имплементиран од страна на Институтот за стратешки истражувања и едукација – ИСИЕ во периодот 2017–2018 година со поддршка на Амбасадата на Соединетите Американски Држави во Република Македонија.

Овој проект е делумно поддржан од Амбасадата на САД. Мислењата, откритијата и заклучоците или препораките изнесени овде се на имплементаторот, авторот(ите) и не ги одразуваат оние на Владата на САД.